

[Aksel Larsen.]

dende område eller, når partiet i hele landet opnåede mindst 2 pct. af de afgivne stemmer. Dette gør et parti berettiget til at deltage i fordelingen af tillægsmandaterne. I praksis betyder det, at hvis et parti har færre stemmer, end der udkræves til 3 mandater, kan det ikke opnå repræsentation i folketinget.

Vort forslag går ud på at føre valgloven tilbage til den skikkelse, den havde før 1953. Jeg anbefaler dette forslag til hurtig og velvillig behandling i tinget.

I vort lovforslag foreslår vi endvidere en ændring af valgloven, hvorved der indføres en helt ny — og som det synes os — nødvendig demokratisk bestemmelse. Vi er opmærksom på, at partier, andre organisationer såvel som enkeltpersoner ved grundloven har fået tilsikret retten til gennem udgivelse af tryksager i tale og skrift at fremlægge deres meninger for befolkningen, men at den praktiske udøvelse af denne ret i vort samfund, som det er indrettet, er et spørgsmål om penge. Den eller de, der har flest penge, har også mest trykke- og ytringsfrihed. Dette forhold, som unægtelig indskrænker demokratiet i praksis, belyses særlig grelt på den politiske agitations og propagandas område og ikke mindst under valgkampe, under kampagner forud for folkeafstemninger o. lign.

Totalt at ændre dette forhold vil formentligt under de givne omstændigheder være en umulighed, men der kan gøres meget for at modvirke de uheldige, de udemokratiske, virkninger heraf. Det kan gøres derved, at politiske partier oplyser offentligheden og dermed også deres egne mulige vælgere om, hvor mange penge de anvender til agitation såvel som til partiets og partiens administration, samt hvorfra de modtager disse pengemidler. Man kan vel jævnt hen gå ud fra, at den eller de, der yder kontingent, tilskud eller gaver til et politisk parti, er interesseret i dette partis trivsel og i, at det får så mange stemmer og derved så megen indflydelse som muligt.

Det vil absolut være rimeligt, at vælgerne får oplysning om, hvilke personer, organisationer eller foretagender der er så interesseret i et partis trivsel, at de vil finansiere dets agitation.

Derfor stiller vi forslag om, at der i valgloven indføres en ny paragraf, hvorved ethvert politisk parti, der er repræsenteret i folketinget eller agter at deltage i folketingsvalg, er forpligtet til hvert år senest den 1. marts i Statstidende at offentliggøre et regnskab over partiets indtægter og udgifter i det foregående kalenderår, hvilket regnskab skal være revideret og kontrolleret af statsautoriserede revisorer, som ansættes af folketinget.

Vi går ud fra, at intet af folketingets partier har noget imod at give vælgerne fornødne oplysninger om, hvorfra de modtager de penge, der sætter dem i stand til at opretholde en presse og at agitere ved tryksager, møder o. lign. forud for folketingsvalg, kommunevalg og folkeafstemninger. Naturligvis kunne dette gøres på frivillig basis af partierne selv, men det vil dog nok være rimeligt at have en lovbestemmelse herom, og jeg går ud fra, at intet parti kan have noget imod at lade regnskabet over sine indtægter kontrolleres.

Jeg anbefaler hermed vort lovforslag til tingets velvilje og håber på en hurtig behandling, så loven kan træde i kraft inden førstkommande 1. marts.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om en statsskole som forsøgscenter for 8.-10. skoleår.

Valgt blev: Dupont, K. B. Andersen, Dose, Gerholm, Lis Groes, Lysholt Hansen, Hougaard, Astrid Skjoldbo, Else-Merete Ross, Ellen Poulsen, Holger Hansen, Ravnkjær, Østergaard, Edv. Jensen, Ellen Strange Petersen, Poul Thomsen og O. Mathiasen.